

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranje, januari 2018

Beste,

Kerstmis, en in Hof ter Saksen geven de hazelaars hun stuifmeel af... Waar gaan we heen? Het begon al tijdens de herfst: gedurende de najaarstrek kregen we opvallend veel zwarte mezen over ons. Maar in plaats van door te trekken bleven ze pleisteren rond de voedertafels. Ze worden wel eens verward met andere mezen, maar als je goed kijkt merk je toch dat er iets aan het uiterlijk afwijkt t.o.v. bijvoorbeeld de kool- of pimpelmees: er komt geen geel of blauw aan te pas en geen zwarte das zoals bij de koolmees. Wel een witte streep op het achterhoofd, twee witte lijntjes op de vleugels en in het voorkomen wat kleurlozer. Ze brengen ons een groet uit het verre Rusland, Polen en de Baltische Staten. Daar leven ze in de uitgestrekte naaldbossen en voeden zich met de zaden van de naaldbomen. Goede broedresultaten en voedselschaarste zijn een aanzet voor de populatie om invasief uit te breken naar zuidwestelijker oorden. Met graagte doen ze zich hier bij mij te goed aan de zonnebloempitten die ze vakkundig open prutsen. Dus voor mooie vogelwaarnemingen: plaats een voedertafel, liefst nabij een struik of boom als aanliegpunt. Vogels landen daar eerder om te zien of de kust veilig is en gebruiken struiken en getakte graag om in te vluchten bij naderende katten of sperwers.

Met de zwarte mezen was het kijkplezier niet ten einde. Ik doe hier een warme oproep tot luiheid in de najaarstuin. Laat toch de uitgebloeide bloemstengels staan tot in het voorjaar! Je krijgt er vogelkijkplezier voor in de plaats. Want al die zaden worden met veel ijver voor uw ogen uitgeplozen door al wat sijs of vink is. En elke soort heeft zo zijn/haar favorieten. De gewone vink, de keep en de groenling maken

het zich gemakkelijk en verkiezen het aanbod van de voederplank waar ze naarstig de zaadjes open sabbelen en ruzie maken onder elkaar. Maar de distelvinken zijn kieskeuriger en houden zich aan de fijnere zaden van afgebloeide wilde peen, zonnehoed, meisjesogen, zonnekruid en koninginnenkruid. De sijsjes komen zelden op de voederplank want zij vinden een overvloed aan zaad in de elzen en lorken. De grote barmsijs is dan weer niet weg te slaan van de overgebleven bloeistengels van de grote teunisbloem. Beide geslachten hebben een rode vlek op de kruin als had er iemand met de verfborstel even over gestreken. De mannetjes hebben in winterkleed een aanzet van wat een rode borst moet worden. Ook deze vogels komen dit jaar invasief vanuit Scandinavië en het hoge noorden. Het kan zijn dat we ze de komende jaren helemaal niet zien, tot ze weer massaal overtrekken. Geduldig breken ze de harde peulen van de teunisbloemen open om er het fijne zaad uit te halen. Daarna nemen ze een bad in het immer stromende water van mijn kleine vijver. Is het dat geluid van stromend water dat ze naar beneden lokt? Ik heb zo een zeker vermoeden dat stromend water een groot pluspunt is en een weldaad voor deze kleine vogeltjes. Herinnert het hen aan hun land van oorsprong waar ze in de taïga broeden tussen vennetjes en open bosjes? Hun weemoedige roep en lijjige zang roept de eindeloosheid op van het noordelijke landschap dat ze node moesten verlaten. En zeggen dat deze vogeltjes met duizenden werden afgevangen, het is nog maar 60 jaar geleden. Wat voor mensen waren dat die met meters lange slagnetten, lijmstokken, klemmen en mistnetten tekeer gingen tegen de nietsvermoedende trekvogels? Toen der tijd werden in het voorjaar ook sijsjes op een hoge paal gezet in een klein vangkooitje. Ook in mijn buurt. Met zijn roep trok het nietsvermoedende sijsje vrije soortgenoten aan die letterlijk in de val traptten. Op het einde van de voorjaarsstrek zat het

vogeltje daar nog alleen, de anderen waren overgevlogen, terug naar hun vaderland. Enkele dagen later lag het sijsje echter dood, het voelde de trekneiging maar werd ten dode gegijzeld. Uit woede heb ik stiekem de mast in stukken gezaagd en was het gedaan met die smerige streken. En de buur maar piekeren wie hem die streek gelapt zou hebben! Gelukkig is die 'goede oude tijd' voorbij en kunnen we genieten van deze mooie vogeltjes zonder ze van hun vrijheid te beroven.

Daartoe is het Grote Vogeltelweekend van 28 januari 2018 een goede aanzet. Samenkomst tussen 10 en 16 uur aan de oranjerie van Hof ter Saksen. Heb je het vogelen te pakken dan kan je dat voeden op www.waarnemingen.be of abonneer je op de dagelijkse natuurberichten van www.naturetoday.com. Met deze gevleugelde woorden gaan we 2018 in!

Lieve groeten,
Simon